

Ett nytt vägval

Ett nytt vägval är ett program för ungdomar som riskerar att utveckla en kriminell livsstil och för ungdomar med en kriminell livsstil.

Målgrupp och inkluderingskriterier

- Ungdomar i åldrarna 15-20 år som blivit aktuella för insats genom socialtjänst enligt SoL eller LVU.
- Totalpoängen på PIKT är över 50 poäng

Exkluderingskriterier

- Pågående missbruk
- Sexuella övergrepp

Beskrivning av metoden

Utgångspunkten är att kriminalitet drivs av tankemönster som på olika sätt rättfärdigar och vidmakthåller kriminella handlingar. För att förebygga och bryta kriminalitet försöker man därför med insatserna identifiera och förändra dessa tankemönster.

Deltagarna lär sig fakta om kriminalitet samt att upptäcka och utmana sina kriminella tankar. Man arbetar efter en kognitiv modell, där personens tolkning av händelser (dvs. kriminella tankemönster) utmanas genom att man undersöker vilket faktastöd den har. När man finner att det saknas stöd eller att tolkningen inte verkar rimlig av andra skäl, går man vidare och undersöker andra, alternativa tolkningar. Ungdomen får på så vis upptäcka och utmana de tankemönster som bidrar till att kriminaliteten vidmakthålls.

Omfattning och intensitet

Ett nytt vägval innehåller 15-30 träffar och genomförs minst 1 gång per vecka. Programmet genomförs individuellt med behörig programledare.

Målsättning med programmet

- Att förebygga kriminalitet och minska återfall i brott
- Påverkan och attitydförändring

Ärendets gång

Risk- och behovsbedömning

- Kemiskt beroende
- ADAD
- PIKT

Informationen från risk- och behovsbedömningarna sammanställs i en behovssammanställning.

Behovssammanställning

Struktur för sammanställning av information från utredningar som gjorts innan själva förändringsarbetet börjat (utredningar, domar och andra relevanta dokument)

Det primära målet är att ringa in klientens kriminogena behov, dvs. försöka få en bild av vilka faktorer som sannolikt är associerade med personens våldsbrottslighet och som, om de påverkas i lämplig riktning, skulle leda till en minskad risk för återfall i allvarlig våldsbrottslighet.

Behovssammanställningen ska innehålla:

- Aktuell problematik (hämtas från ex. soc. utredningen, domskäl)
- Bakgrund (uppväxtförhållanden och antisocial utveckling)
- Individuella faktorer (fem delar)
- Sociala sammanhang (sociala relationer – familj mm)
- Skola och utbildning
- Tillgång och resurser
- Noteringar

En preliminär behovssammanställning måste vara gjord innan målplaneringsarbetet påbörjas med klienten, och helst finnas där innan man träffar klienten första gången. Behovssammanställningen ska vara ett levande dokument som hela tiden förändras i takt med individen. Undantaget är ”aktuell problematik” som ska stå orörd.

Utifrån behovssammanställningen görs en bedömning och ungdomen ska gå basprogrammet eller det långa programmet.

Planering av programmet

Samtliga ungdomar ska genomföra basavsnitten i programmet vilket innebär 15 träffar. Programmet kan utökas med påbyggnadsavsnitt och social färdighetsträning vilket görs efter en bedömning av ungdomens behov.

En preliminär planering görs under utredningen och efter avsnitt 2 görs en mer detaljerad planering där ungdomen deltar. Planeringen utgår ifrån vad som framkommit sedan utredningen gjordes, bedömningen utifrån URICA- testet som mäter var ungdomen befinner sig i motivationsprocessen samt vilka mål som ställts upp tillsammans med ungdomen.